

3 Φεβρουαρίου, 1993

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΑΡ. 1),

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 624/91)

---

*Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 Συντάγματος — Λόγοι ακυρώσεως
— Πλάνη περί τα πράγματα — Ακύρωση προαγωγής λόγω πλάνης
περί την πείρα υποψηφίου.*

5 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Εμπιστευτικές Εκθέσεις — Δεν είναι μεμπτό να αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στις πιο πρόσφατες — Αυτές είναι ο ασφαλέστερος δείκτης των ικανοτήτων των υποψηφίων κατά τη στιγμή πλήρωσης θέσεως.*

10 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί / Προαγωγές — Πείρα — Ο παράγων πείρα εμπίπτει στην αξία των υποψηφίων.*

15 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Διορισμοί / Προαγωγές — Προσόντα — Όσα δεν προβλέπονται από το Σχέδιο Υπηρεσίας της οικείας θέσης, λαμβάνονται υπόψη, αλλά δεν αποτελούν από μόνα τους έκδηλη υπεροχή.*

Με την προσφυγή ο αιτητής προσέβαλε την προαγωγή των ενδιαφερομένων μερών στη θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α', κατά παράλειψη του ιδίου.

20

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση μερικώς, αποφάσισε ότι:

- (1) Με βάση όλα τα στοιχεία ενώπιον του Δικαστηρίου όντως τα δύο πρώτα ενδιαφερόμενα μέρη υπερερούσαν σε πείρα. Ο αιτητής αποσπίαστηκε από το 1979 για την εκτέλεση εξειδικευμένων καθηκόντων και όχι των καθηκόντων Νομικού Βοηθού τα οποία εκτελούσαν από 1983 και 1981 αντίστοιχα τα ενδιαφερόμενα αυτά μέρη. Η δήλωση από το Γενικό Εισαγγελέα ότι το τρίτο ενδιαφερόμενο μέρος υπερερούσε σε πείρα από τον αιτητή είναι πεπλανημένη εφόσον η θέση την οποία κατείχε με σύμβαση δεν ήταν θέση Νομικού Βοηθού. Η σύμβαση απασχόλησης αναφέρει ρητά ότι προσλήφθηκε “προς εκτέλεσιν ειδικών καθηκόντων εις το Υπουργείο Εσωτερικών” και ασχολείτο με την Επιτροπή Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Συνεπώς, η πείρα που αποκτήθηκε από το ενδιαφερόμενο αυτό μέρος ήτο και αυτή εξειδικευμένη και συγκεκριμένη και δεν υπερερούσε σ’ αυτό τον τόμα του αιτητή. 5
10
15
- Η προαγωγή του ενδιαφερόμενου αυτού μέρους διενεργήθηκε με βάση την πλάνη ως προς την πείρα του που περιείχετο στη σύσταση του Γενικού Εισαγγελέα και η οποία υιοθετήθηκε από την Ε.Δ.Υ. Γι’ αυτό το λόγο η επίδικη απόφαση σε σχέση με το ενδιαφερόμενο αυτό ακυρώνεται. 20
- (2) Το διορίζον σώμα έχει καθήκον να μελετά τη συνολική σταδιοδρομία των υποψηφίων, όπως αποκαλύπτεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις αλλά δεν είναι μεμπτό να αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στις πιο πρόσφατες, εφόσον αυτές είναι ο ασφαλέστερος δείκτης των ικανοτήτων τους κατά τη στιγμή πλήρωσης της θέσης. 25
- (3) Τα δύο πρώτα ενδιαφερόμενα μέρη υπερέχουν σε αξία, εφόσον έχουν και τη σύσταση του Γενικού Εισαγγελέα και υπερερούν σε πείρα. Όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί ο παράγων πείρα εμπίπτει στην αξία των υποψηφίων. 30
- (4) Τα προσόντα πέραν αυτών που προβλέπει το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης λαμβάνονται μεν υπόψη, αλλά δεν αποτελούν από μόνα τους έκδηλη υπεροχή. 35
- (5) Ο αιτητής διορίστηκε στη Δημόσια Υπηρεσία ως Βοηθός Γραφείας από το 1968 δηλαδή σε άλλη θέση από την επίδικη και στη θέση Νομικού Βοηθού, όπως και τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη από 8.11.85. Συνεπώς, ο αιτητής δεν είναι αρχαιότερος των δύο ενδιαφερομένων μερών. 40

Ο αιτητής απέτυχε να αποδείξει οποιαδήποτε υπεροχή έναντι

των ενδιαφερομένων μερών.

Η προσφυγή εναντίον του τρίτου ενδιαφερομένου μέρους επι-
τυγχάνει και η επίδικη απόφαση σε σχέση μ'αυτόν ακυρώνεται.

5

Η προσφυγή σε σχέση με τα δύο άλλα ενδιαφερόμενα μέρη απο-
τυγχάνει και η επίδικη απόφαση σε σχέση μ'αυτούς επικυρώνεται.

Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς.

10

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Κρύφτη ν. Δημοκρατίας (1991) 4 Α.Α.Δ. 790,

15

Piperi and Others v. Republic (1984) 3 C.L.R. 1306,

Othonos and Another v. Republic (1987) 3 C.L.R. 362.

Προσφυγή.

20

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ'ων η αίτηση ημε-
ρομηνίας 26.4.91, με την οποία προάχθηκαν τα ενδιαφερόμενα
μέρη στη θέση Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α', αντί του αιτητή.

25

Α. Παναγιώτου, για τον Αιτητή.

*Λ. Κουρσουμπά και Τ. Πολυχρονίδου, Δικηγόροι της Δημο-
κρατίας, για τους Καθ'ων η αίτηση.*

30

Cur. adv. vult.

35

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Με την παρούσα προσφυγή ο αιτη-
τής επιζητεί την ακύρωση της απόφασης των καθ'ων η αίτηση
που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας Αρ.
2598 ημερ. 26.4.91 με την οποία προήγαγαν στη θέση Δικηγόρου
της Δημοκρατίας Α' τα ενδιαφερόμενα μέρη 1. Ελένη Χατζηχρί-
στου - Λοϊζίδη, 2. Γιάννη Λαζάρου και 3. Χρίστο Ιωαννίδη.

40

Η διαδικασία άρχισε στις 19.2.91 σε συνεδρία στην οποία πα-
ρέστη και ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ως Προϊστά-
μενος του Τμήματος. Η Ε.Δ.Υ. έλαβε γνώση επιστολής του αιτητή
ημερομηνίας 11.2.91 με την οποία έφερε σε γνώση της Επιτροπής
την πρωτόδικη ακυρωτική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου
στην Προσφυγή Αρ. 328/89. Ο αιτητής υπέμνησε ότι αν και ο ίδιος

δεν ήταν μεταξύ των έξι αιτητών στην προσφυγή, ωστόσο ανάλογα με το ποια θα είναι η τελική έκβαση του θέματος του διορισμού των έξι αιτητών σε κατάλληλη θέση δυνάμει του Νόμου Περί Εκτάκτων του 1985, ενδεχομένως μπορούσε να διαφοροποιηθεί η αρχαιότητα στον κατάλογο των υποψηφίων για τις τρεις θέσεις Δικηγόρου της Δημοκρατίας Α'.

Στη συνέχεια ο Γενικός Εισαγγελέας προέβη στις ακόλουθες συστάσεις:

“Ενόψει του μελετούμενου ενδεχομένου καταχώρησης έφεσης στην Προσφυγή αρ. 328/89, συμβουλεύει την Επιτροπή να λάβει υπόψη την αρχαιότητα, όπως εμφανίζεται στον ενώπιόν της κατάλογο, χωρίς καμιά διαφοροποίηση.

Οι μόνοι που έχουν τα προσόντα και είναι προάξιμοι είναι οι Στυλιανός Ταμάσιος, Μιχαλάκης Ραφτόπουλος, Χρίστος Ιωαννίδης, Γιάννης Λαζάρου και Ελένη Χ'Χρίστου-Λοιζίδου. Οι υπόλοιποι δεν έχουν συμπληρώσει την απαιτούμενη υπηρεσία.

Θεωρεί και τους πέντε κατάλληλους για προαγωγή. Από τους πέντε οι δύο, ο Ταμάσιος και ο Ραφτόπουλος, έχουν ενταχθεί στη θέση Νομικού Βοηθού στις 8.11.85 δυνάμει του περί Εκτάκτων Υπαλλήλων Νόμου. Το ίδιο ισχύει και για τους τρεις άλλους υποψήφιους, αλλά αυτοί έχουν περισσότερη πείρα σε καθήκοντα Νομικού Βοηθού, δεδομένου ότι υπηρέτησαν με σύμβαση αντιστοίχως από το 1981, 1983 και 1981 και έχουν ενταχθεί ή διοριστεί και εκείνοι δυνάμει της περί Εκτάκτων Νομοθεσίας. Γι' αυτό, με βάση όλα τα κριτήρια στο σύνολό τους, συστήνει για προαγωγή με την ακόλουθη σειρά τους Γιάννη Λαζάρου, Ελένη Χ'Χρίστου Λοιζίδου και Χρίστο Ιωαννίδη. Δεν παραβλέπει ότι ο Ιωαννίδης είχε λιγότερο καλές Εμπιστευτικές Εκθέσεις το 1986 και το 1987, αλλά λαμβάνει υπόψη ότι έχει “Εξαιρέτες” Εμπιστευτικές Εκθέσεις το 1988 και το 1989. Ο Ραφτόπουλος ήταν αποσπασμένος στην Υπηρεσία Αναθεωρήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας.

Θα ήθελε ακόμη να προσθέσει ότι η απόδοση των υποψηφίων κατά το 1990 ήταν περίπου η ίδια όπως και το 1989.”

Μετά την αποχώρηση του Γενικού Εισαγγελέα η Ε.Δ.Υ. προχώρησε με την αξιολόγηση και σύγκριση των υποψηφίων. Αφού εξέτασε τα στοιχεία από τους Προσωπικούς Φακέλους και τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων και έλαβε υπόψη τις

κρίσεις και συστάσεις του Γενικού Εισαγγελέα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη υπερείχαν των άλλων υποψηφίων με βάση την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα και τους προήγαγε στην επίδικη θέση.

5

Η επίδικη απόφαση προσβάλλεται για σειρά νομικών λόγων που εξειδικεύονται ως ακολούθως:

- 10 (α) Ο αιτητής υπερέχει στα καθιερωμένα στοιχεία της αξίας, των προσόντων και της αρχαιότητας.
- (β) Οι συστάσεις του Γενικού Εισαγγελέα είναι προϊόν πλάνης.
- 15 (γ) Η επίδικη απόφαση είναι ανατιολόγητη. Η σύσταση και των τριών ενδιαφερομένων μερών από το Γενικό Εισαγγελέα είναι ένα στοιχείο σημαντικό το οποίο προσδίδει στην αξία. Είναι όμως εισηγήση του δικηγόρου του αιτητή ότι η σύσταση αυτή πάσχει εφόσον δε βασίστηκε στα τρία νομοθετημένα κριτήρια αλλά στην πείρα των υποψηφίων χωρίς
- 20 αυτή να αποτελεί στοιχείο κρίσεως.

25 Όπως προκύπτει από τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του δικαστηρίου, τόσο ο αιτητής όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν διοριστεί στη μόνιμη θέση Νομικού Βοηθού 2ης Τάξης στις 8.11.1985. Όμως τα ενδιαφερόμενα μέρη Λαζάρου και Λοϊζίδου διορίστηκαν με σύμβαση στη θέση Νομικού Βοηθού την 1.2.83 και 1.11.81 αντίστοιχα, και τοποθετήθηκαν ο μεν Λαζάρου στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων η δε Λοϊζίδου στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Οι συμβάσεις αυτές έγιναν μεταξύ των δύο αυτών ενδιαφερομένων μερών και του τότε Γενικού Εισαγγελέα Κρίτωνα Τορναρίτη και περιλάμβαναν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

30

35 “... θα εκτελή τοιαύτα νομικά καθήκοντα εν τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, ως ήθελον ανατεθή εις αυτήν από καιρού εις καιρόν υπό του Γενικού Εισαγγελέως της Δημοκρατίας, ή ετέρου δεόντως εξουσιοδοτημένου λειτουργού, συμπεριλαμβανομένης και εμφανίσεως ενώπιον των δικαστηρίων της Δημοκρατίας, ...”

40 Το ενδιαφερόμενο μέρος Ιωαννίδης διορίστηκε με σύμβαση στις 2.1.1981. Η σύμβαση έγινε μεταξύ του Υπουργού Εσωτερικών Χρ. Βενιαμίν και του ενδιαφερομένου μέρους και περιλάμβανε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

“Τα καθήκοντα του προσληφθέντος περιλαμβάνουν τα καθήκο-

να παροχής νομικών συμβουλών τόσον εις το Υπουργείο Εσωτερικών όσον και εις την Επιτροπήν Διαχειρίσεως Τ/Κ Περιουσιών και οιαδήποτε άλλα καθήκοντα τα οποία ήθελον ανατεθή εις αυτόν υπό της Κυβερνήσεως μέσω του Προϊσταμένου του ή άλλου δεόντως εξουσιοδοτημένου Λειτουργού. Ο προσλήφθεις θα διαμένη εν τοιούτω τόπω και θα απασχολείται εν τοιούτω τρόπω ως η Κυβέρνησις ήθελε διατάξει, και δεν θα επιδοθή, ή αναμειχθή, αμέσως ή εμμέσως καθ' οιονδήποτε τρόπον, εις οιανδήποτε υπηρεσίαν ή απασχόλησιν, ή λάβη προμηθείας ή οφέλη οιαυδήποτε είδους, αλλά θα αφιεροί το σύνολον του χρόνου και της προσοχής του εις την υπηρεσίαν της Κυβερνήσεως και θα καταβάλλη απάσας τας προσπάθειάς του προς προαγωγήν των συμφερόντων της Κυβερνήσεως. Θα συμμορφούται προς τας νομοθετικάς, γενικάς ή ειδικάς Διατάξεις, Οδηγίας και Κανονισμούς της Κυβερνήσεως εν σχέσει προς τους Δημοσίους Υπαλλήλους, καθ' ό μέτρον ούτοι είναι εφαρμόσιμοι ...".

Ο αιτητής, ο οποίος κατείχε τη θέση Γραφέα 2ης Τάξης από 1.4.78 (προσλήφθηκε στη Δημόσια Υπηρεσία στις 1.5.68 ως Βοηθός Γραφέας) αποσπάστηκε από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στην Υπηρεσία Αναθεωρήσεως και Ενοποιήσεως της Κυπριακής Νομοθεσίας από 15.12.79 για εκτέλεση ειδικών καθηκόντων. Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του φακέλου η μισθοδοσία του κ. Ραφτόπουλου υπολογίστηκε με βάση την κλίμακα Α9 της θέσης Νομικού Βοηθού 2ης Τάξης.

Με βάση όλα τα στοιχεία ενώπιον του Δικαστηρίου καταλήγω ότι όντως τα ενδιαφερόμενα μέρη Λοϊζίδου και Λαζάρου υπερερούσαν σε πείρα. Ο αιτητής αποσπάστηκε από το 1979 για την εκτέλεση εξειδικευμένων ειδικών καθηκόντων και όχι των καθηκόντων Νομικού Βοηθού τα οποία εκτελούσαν από 1983 και 1981 αντιστοίχα οι Λαζάρου και Λοϊζίδου. Διαπιστώνω όμως ότι η δήλωση από τον Γενικό Εισαγγελέα ότι το ενδιαφερόμενο μέρος Ιωαννίδης υπερερεί σε πείρα από τον αιτητή είναι πεπλανημένη εφόσον η θέση την οποία κατείχε με σύμβαση δεν ήταν θέση Νομικού Βοηθού. Η σύμβαση απασχόλησης αναφέρει ρητά ότι προσλήφθηκε "προς εκτέλεσιν ειδικών καθηκόντων εις το Υπουργείον Εσωτερικών" και ασχολείτο με την Επιτροπή Διαχειρίσεως Τουρκοκυπριακών Περιουσιών. Συνεπώς, η πείρα που αποκτήθηκε από το ενδιαφερόμενο μέρος Ιωαννίδης ήτο και αυτή εξειδικευμένη και συγκεκριμένη και δεν μπορεί να λεχθεί ότι υπερερεί σ' αυτό τον τομέα του αιτητή.

Διαπιστώνω ότι η προαγωγή του ενδιαφερομένου μέρους Ιω-

αννίδα διενεργήθηκε με βάση την πλάνη ως προς την πείρα του που περιείχετο στη σύσταση του Γενικού Εισαγγελέα και η οποία υιοθετήθηκε από την Ε.Δ.Υ. Γι' αυτό το λόγο η επίδικη απόφαση σε σχέση με το ενδιαφερόμενο μέρος Ιωαννίδα ακυρώνεται.

5

Προβλήθηκε επίσης η θέση ότι ο αιτητής υπερέχει καταφανώς σε αξία όπως προκύπτει από τις εμπιστευτικές εκθέσεις έναντι των ενδιαφερομένων μερών Λαζάρου και Λοϊζίδου και ότι η Επιτροπή πεπλανημένα περιορίστηκε στο να εξετάσει τις εκθέσεις των δύο τελευταίων ετών, δηλαδή 1988 και 1989.

10

Από το πρακτικό της Ε.Δ.Υ. ημερ. 19.2.91 φαίνεται ότι “η Επιτροπή έλαβε υπόψη τις Εμπιστευτικές Εκθέσεις των υποψηφίων στο σύνολό τους” και αναφέρθηκε “ενδεικτικά” σ’ αυτές των δύο τελευταίων ετών. Αυτή η προσέγγιση δεν είναι εσφαλμένη. Το διορίζον σώμα έχει καθήκον να μελετά τη συνολική σταδιοδρομία των υποψηφίων όπως αποκαλύπτεται στις εμπιστευτικές εκθέσεις αλλά δεν είναι μεμπτό να αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία στις πιο πρόσφατες εφόσον αυτές είναι ο ασφαλέστερος δείκτης των ικανοτήτων τους κατά τη στιγμή πλήρωσης της θέσης (Βλ. *Κρύφτη ν. Δημοκρατίας* (1991) 4 Α.Α.Δ. 790).

15

20

Τα δύο τελευταία έτη 1988 και 1989 ο αιτητής και τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα είχαν εξαιρετη βαθμολογία. Το ίδιο και το έτος 1990 εφόσον ο Γενικός Εισαγγελέας σημείωσε ότι η απόδοσή τους ήταν περίπου η αντίστοιχη του 1989. Όσον αφορά τα προηγούμενα έτη 1986 και 1987 τα ενδιαφερόμενα μέρη Λαζάρου και Λοϊζίδου και ο αιτητής έχουν εξαιρετη βαθμολογία. Συνεπώς όσον αφορά την αξία όπως διαφαίνεται από τις εμπιστευτικές εκθέσεις ο αιτητής είναι ίσος με τα ενδιαφερόμενα μέρη Λαζάρου και Λοϊζίδου.

25

30

Τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη υπερέχουν σε αξία εφόσον έχουν και τη σύσταση του Γενικού Εισαγγελέα και υπερεχούν σε πείρα. Όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί ο παράγων πείρα εμπίπτει στην αξία των υποψηφίων (Βλ. *Piperi and Others ν. Republic* (1984) 3 C.L.R. 1306).

35

Είναι εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή ότι ο αιτητής υπερέχει και στα προσόντα γιατί κατέχει δύο μεταπτυχιακές εξωτερικό που σχετίζονται άμεσα με τα καθήκοντα της θέσης, δηλαδή τη σειρά μαθημάτων “Σύνταξη Νομοθεσίας” που οργανώθηκε από τη Γραμματεία της Κοινοπολιτείας και το “Course for Government Legal Advisers from Overseas” του Πανεπιστημίου του Λονδίνου. Τα προσόντα αυτά δεν αποτελούν πλεονέ-

40

κτημα βάσει του Σχεδίου Υπηρεσίας.

Τόσο ο αιτητής όσο και τα ενδιαφερόμενα μέρη κατείχαν τα προσόντα που προβλέπει το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης. Τα προσόντα των υποψηφίων όπως φαίνεται από το σχετικό πρακτικό λήφθηκαν υπόψη. Εξάλλου, όπως έχει νομολογιακά καθιερωθεί τα προσόντα πέραν αυτών που προβλέπει το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης λαμβάνονται μεν υπόψη αλλά δεν αποτελούν από μόνα τους έκδηλη υπεροχή (Βλ. *Othonos and Another v. Republic* (1987) 3 C.L.R. 362).

Ο αιτητής διορίστηκε στη Δημόσια Υπηρεσία ως Βοηθός Γραφέας από το 1968 δηλαδή σε άλλη θέση από την επίδικη στη θέση Νομικού Βοηθού, όπως και τα ενδιαφερόμενα μέρη από 8.11.85. Συνεπώς, ο αιτητής δεν είναι αρχαιότερος των ενδιαφερομένων μερών.

Ο αιτητής απέτυχε να αποδείξει οποιαδήποτε υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών Λαζάρου και Λοϊζίδου.

Η προσφυγή εναντίον του ενδιαφερομένου μέρους Ιωαννίδη, επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση σε σχέση μ' αυτόν ακυρώνεται.

Η προσφυγή σε σχέση με τα ενδιαφερόμενα μέρη Λαζάρου και Λοϊζίδου αποτυγχάνει και η επίδικη απόφαση σε σχέση μ' αυτούς επικυρώνεται.

Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς. 30